

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XIX. De votiis haustib[us], pro sanitate Regum, Principum,
Dynastarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Quid quod certissimum vitæ discrimen creent, si subitanei haustus? Noui quendam ego, qui in hoc vitæ genere perillustri erat, omnesq; alios, tametsi famulos bibones exuperabat. Is quadam vice accumbens epulis, suæ strenuitatis aliquod specimen editurus, vastum efflagitavit poculum, quod vno tractu, cum propinasset vni è confodalibus, potare cepit, eporoq; poculo, mortuus inter assidentium manus illicò corruit, & perditissimam cum vino animam euomuit, perillustri argumento diuinæ vindictæ.

Periculum vitæ ex acceleratis illis haustibus. Notabile exemplū.

Quantò satius est igitur, cuiq; liberum facere, vt tantum bibat, ac toties, quantum lubet, ac quoties placet. Quam equo tuo das licentiam homini denegabis? Vt equus tuus tractim bibat, ac lentè, ne potus officiat, retracto sæpius capistro efficis. amicum ad huiusmodi pocula ne inuites, ne damnus quod ab equo auertis, in hominem adducas.

CAPVT XIX.

De vitiis haustibus pro sanitate Regum, Principum, Dynastarum.

A iam dicto potus abusu, & ille non multum abest, qui quotidie modò vsurpatur inter nostrates: ac tanta quidem libidine, ac luxu, hinc mos à paucis iam annis inualuit, pro sanitate Principum, & eorum, à quibus aliquam inire velis gratiam, bibent, vt nullo non in conuiuio frequentetur. Ortum habet haud dubie, ab illa gentilium superstitione, qua bibituri, aut Deos inclamabant, aut amicos absentes, quod supra commemoratum.

Vide ca. 16. lib. 3.

Vide ca. 16.

Vitiis pro sanitate

Est verò ista bibendi ratio, egregium Dæmonis inuētum, quo inducit ad potum homines, Principū reuerentia, quorum honorem ibi controuerti putant, fundatorē,

quæ habeat, fundatorē,

tant, ad copiosè bibendum, atque eo ipso, & animæ, corporisq; salutem pariter petit, atq; offendit.

*Adulatio
in hoc bi-
bendi ritu.*

Nec adulationis nota caret, præsertim in præsentia Principum si id fiat, ad quorum sanitatem li- statarii haustus inchoantur; quasi verò Principis sa- nitatem nõ cupiam ego, nisi vino repletos Cyathos hac intentione euacuem.

*Notanda
& haud
dubiè ve-
ra quorun-
dam cen-
sura.*

Sunt quidam in eam non temerè adducti sen- tentiam, vt putent, ab eo tempore, quo ritus iste in Germaniam inuehi cœptus, & vini quoque cari- tatem maximam simul introductam. Ac tamen nonnullis annis, abundè, atque optimum prouen- rit, eam tamen abundantiam, sequentium annorum in fructuosa sterilitate, fuisse quasi absorptâ, quo iudicio, iusta Dei vindicta in hoc peccatum elucet.

*Votivè bi-
bere pro
sanitate,
piaculum
non exiguum.*

Quantum verò sit nefas, quantum piaculum, et vinum prodigere, ac tam infami luxu perdere, eo- voto sanitatem Principum tueri velle, vt ego pluri- bus non commemorem, vel exinde constat, quod istos haustus, veluti sacrificia, Deo libent atque offer- rant, quasi bibendo Deus placetur, aut delectetur, atque ad tuendam, pro qua bibitur, Principis sanita- tem, incitetur. Nam quod seuerè Deus vetuit, cur æ- ternum væ, in sacris Scripturis non rarè intentant, quo nihil magis ei displicet, illud ei contra vo- luntatem, quasi in ludibrium, sacrificii loco offer- fertur.

Abfit verò, inquires, vt Deum ridere velim: hoc mentem nunquam peruasit meam cogitatio. Age id animo tuo non est statutum, cur huiusmodi po- tationes, quæ suo opte cursu in Dei grauem offensam incurrunt, non omittis? Cur è tuis non exterminan- conuiuis? qui causam offensæ, qua Deus quasi con- temptim habetur, cupit, & ipsam offensam velle- censetur,

Quare S. Ambrosius, nō immeritō hanc normam bibendi pro sanitate aliorum, hisce verbis grauitè proscindit. *Quid autem obtestationes potantium loquar? Quid memorem sacramenta, quæ violare nefas arbitrantur? Bibamus, inquit, pro salute Imperatorum; & qui non biberit, sit voti reus in deuotione. Videtur .n. non amare Imperatorem, qui pro eius salute non biberit. O pie deuotionis obsequium. Bibamus pro salute exercituum, pro comitum virtute, pro filiorū sanitate. Et paulo inferius: Et hæc vota ad Deum peruenire credunt: O stultitiam hominum, qui Ebrietatem sacrificium putant. Hæc ille.*

Lib. de Heresia & ieiunio. cap. 17.

Quid verò te lucri captaturum putas, cū pro alterius sanitate bibendo, tuam offendis ac lædis? ne tantillum quidem. Adde, tam tibi nocēs quàm illi, cui sanitate, bibendo, precaris. Annon tuam validitatem in graue discrimē conicis? Nimis id quam certum est. annon Deum irritas? nec hoc inficias tibi. Quid ergo illi, pro cuius sanitate bibis, promittes? vt Deus, ira inflammatus, condignam in peccati tui pœnam, à morbis eum inuadi, ac turbari sinat. Hæc enim & similia, peccato debentur, flagella. Cuius rei metu, suadendum Principibus viris, ne vsquam permittant, huiusmodi vinaria vota pro sanitate sua fieri, si sibi met consultum velint, si diu superstites atque incolumes viuere exoptent.

Notate, qui pro vestra sanitate permittunt ut bibatur.

Ponamus verò ita esse, si ingentia sint à te pocula pro sanitate cuiusdam exinanita, prodesse illi, sanitati eius emolumentum asserre, tutari eam, arcedendo quæuis mala; tam ne vecors eris vt tam graui tuo detrimento, id velis? hoc cœne tua tibi dicat synderesis? Annon tutè tibi proximus? præclarum est

est fortis atque constantis animi argumentum, pro patria, pro Rege, pro Principe, vitam periculis exponere, fateor; hoc fortitudinis est opus: at verò tam portentose pro aliorum fanitate bibere, actus Ebrietatis.

Quare ô Germani, si vos magna importunitate leuatos cupitis, si magna iucunditate, vestra conuiuia condire quasi, exoptatis, hosce non fanitatis, sed aduersæ potius valetudinis effectores hauitus, ex terminate.

CAPVT XX.

De stationibus bibitoriis quæ fiunt mensa sublata.

Ser. 232. de
Temp.

Illud verò quale est, lamentatur B. Augustinus quod iam transacto cõuiuio, expleta siti, cum amplius bibere non possint, nec debeant, tunc quasi nouelli, quasi & ipsa hora superuenerint, diuersis nominibus incipiunt bibere; en expressam hinc nostratium post Epulas potandi libidinem. Certè, non minima hæc est vesania patriæ nostræ, quod contra omnem rationem, cum aliæ nationes, vbi prandia vel cœnas expleuerint, honesta se exercitia, Musicam, inquam, vel colloquium conferant; ipsa, tùm primum incipiat magis magisque perpotare, sicq; Epilogum conuiuio, poculis imponere. Atq; vt eò maiori auiditate vinum hauriri possit, affatim salitæ quæpiam, aut pipere conditæ, afferuntur buccellæ, ad excitandam sitim conducentes. Quod à S. Augustino quoq; reprehensum olim.

Ser. 232. de
Temp.

Sunt enim, inquit, qui sola illa ex causa aliqua salsa cibaria sibi ordinant fieri, vt per ipsam salitudinem nimiam se possint Ebrietate obruere. Hæc enim si Pagani, qui Deum ignorant, faciunt, nec mirandum est, nec nimis dolere.